

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 13/04/2017
Α.Π.: 44225/ΕΥΚΕ 5261

Ταχ. Δ/ση Νίκης 10, Σύνταγμα
:

Προς: ΕΥΔ ΠΕΠ Αττικής 2014-2020
(ηλεκτρονικά)

Τ.Κ. : 105 63

Υπόψη κκ Δ. Δρόση & Αγ. Σπηλιώτη

Πληρ. : Αικ. Παπαδημητρίου

Τηλ.: 210 3742090

Κοιν.:

Fax: 210 3742063

E-mail: aikapapa@mnc.gr

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση για την ύπαρξη ή μη στοιχείων Κρατικών Ενισχύσεων στη χρηματοδότηση της πράξης «ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ» του ΠΕΠ «Αττικής 2014-2020».

Σχετ.: Το με αριθ. πρωτ. ΕΥΚΕ5261/28.03.2017 ηλεκτρονικό έγγραφό σας

Με το ως άνω σχετ. έγγραφο διαβιβάστηκαν στην Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) στοιχεία του φακέλου της εν θέματι πράξης προκειμένου να εξεταστεί εάν η εν λόγω πράξη/υποδομή ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 107 παρ. 1 της ΣΛΕΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έγγραφα, σημειώνονται τα εξής:

Σύμφωνα με το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ) το έργο περιλαμβάνει την αποπεράτωση τμημάτων του κτιρίου του Ωδείου Αθηνών με στόχο την ανάπτυξη ευρέος φάσματος πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και ευρύτερα αναπτυξιακών χρήσεων, που περιλαμβάνει:

-Την αποπεράτωση του αμφιθεάτρου δυναμικότητας 600 θέσεων (είσοδος από την οδό Ρηγίλλης) ως αμφιθεάτρου λόγου, θεάτρου, μουσικής, χορού, κινηματογράφου και συνεδρίων, μαζί με τους βοηθητικούς χώρους (καμαρίνια, τεχνική υποστήριξη κ.λπ.).

-Την αποπεράτωση υπόγειου πειραματικού πολυχώρου τύπου black box δυναμικότητας 200 θέσεων που θα μπορεί να φιλοξενεί εκδηλώσεις μουσικής με ηλεκτρονικό ήχο, προβολές και χορό, ενώ θα μπορεί πρόσθετα να μετατρέπεται εύκολα σε 4 συνεδριακές αίθουσες με δυνατότητες συνένωσής τους.

-Την αποπεράτωση των ευρύχωρων φουαγιέ και τη διαμόρφωσή τους σε χώρους εκθέσεων ή κοινωνικών εκδηλώσεων.

-Τη μετατροπή του ισογείου προς την οδό Ρηγίλλης σε κυλικείο και χώρο εστίασης.

-Τη διαμόρφωση του β υπογείου της βόρειας πλευράς σε κέντρο μουσικής τεχνολογίας, χώρο υποστήριξης της νεανικής πολιτισμικής επιχειρηματικότητας και χώρο ανάπτυξης για πρώτη

φορά στην Ελλάδα του distance learning στον τομέα της μουσικής εκπαίδευσης σε συνεργασία με το MSM της Ν. Υόρκης.

Η πράξη περιλαμβάνει επίσης:

- υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου για την παρακολούθηση και τον συντονισμό του έργου, την επιτυχή υλοποίηση και τη διασφάλιση της ποιότητας των παραδοτέων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο προόδου του έργου, την κάλυψη αναγκών και απαιτήσεων σε θέματα διαχείρισης του έργου
- δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για το έργο και τα οφέλη που προκύπτουν από αυτό.

Το συνολικό κόστος της πράξης (αποτελούμενης από τρία υποέργα) ανέρχεται στο ύψος των 4.798.970€. Με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία βιωσιμότητας του Ωδείου Αθηνών/Πολιτιστικού Πολύ_Λειτουργικού Κέντρου, τα έσοδα θα προέρχονται από πολιτιστικές και εκπαιδευτικές χρήσεις στο πλαίσιο δράσης του Δήμου Αθηναίων (Αμφιθέατρο), καλλιτεχνικές εκμισθώσεις/συνέδρια (Αμφιθέατρο), εκδηλώσεις & συνέδρια - black box του πολυμορφικού χώρου, εκμετάλλευση του χώρου του κυλικείου, εκμετάλλευση του φουαγιέ και λοιπών χώρων.

Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Ειδικότερα με διευκρινήσεις που παρέχονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής για την «Έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης» (2016/C 262/01) και ειδικά στις παραγράφους 33 – 37 που αναφέρονται σε «Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης», μεταξύ άλλων ορίζεται: «οι δραστηριότητες πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς (συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης) που χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τις εισφορές των επισκεπτών ή των χρηστών ή μέσω άλλων εμπορικών διευθετήσεων (για παράδειγμα, εμπορικές εκθέσεις, κινηματογράφοι, εμπορικές μουσικές παραστάσεις και φεστιβάλ και καλλιτεχνικές σχολές που χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τα δίδακτρα) θα πρέπει να θεωρείται ότι έχουν οικονομικό χαρακτήρα. Παρομοίως, οι δραστηριότητες πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς που λειτουργούν αποκλειστικά και μόνο προς όφελος ορισμένων επιχειρήσεων και όχι του ευρέος κοινού (για παράδειγμα, η αποκατάσταση ενός ιστορικού κτιρίου χρησιμοποιούμενου από ιδιωτική εταιρεία) θα πρέπει να θεωρούνται κατά κανόνα ότι έχουν οικονομικό χαρακτήρα».

Όταν ένα πλεονέκτημα χορηγείται σε «επιχείρηση» που δραστηριοποιείται σε αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, θεωρείται ότι πέραν πάσας αμφιβολίας νοθεύει τον υφιστάμενο ανταγωνισμό και ότι είναι ικανό να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, ακόμη και όταν η επιχείρηση παρέχει μόνον τοπικές υπηρεσίες, καθώς και επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών θα μπορούσαν ενδεχομένως να ενδιαφερθούν να παράσχουν αυτές τις τοπικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν περιέλθει στην Υπηρεσία και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα, η χρηματοδότηση του Ωδείου Αθηνών μέσω της πρόσκλησης του

Ε.Π. Αττικής συμπεριλαμβάνει όλα τα κρίσιμα χαρακτηριστικά ώστε να θεωρείται ότι Κρατική Ενίσχυση.

Με τον Καν (ΕΕ) αριθμ 733/2013 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Καν (ΕΚ) αριθμ 994/98, εξουσιοδοτείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποφασίζει, εκδίδοντας κανονισμούς ότι ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά και εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παρ 3 της ΣΛΕΕ. Η τροποποίηση αυτή, μεταξύ άλλων, αφορά και σε ενισχύσεις για τον πολιτισμό και την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Στο πλαίσιο του Καν (ΕΕ) 651/2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – GBER II) που αντικατέστησε τον Καν (ΕΚ) 800/2008, προβλέπεται ότι οι ενισχύσεις για πολύ_λειτουργικές πολιτιστικές υποδομές συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται στο σύνολο τους οι προϋποθέσεις του άρθρου 53 «Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς» και του κεφαλαίου I «Κοινές Διατάξεις» του ΓΑΚ και κυρίως το άρθρο 6 & 8 περί Χαρακτήρα Κινήτρου και Σώρευση αντίστοιχα. Πιο ειδικά:

- i. Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου εάν, πριν από την έναρξη εργασιών του έργου, ο δικαιούχος υπέβαλε στην αρμόδια αρχή γραπτή αίτηση για ενίσχυση υπό τη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα IV του σχεδίου Κανονισμού και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 νέου GBER II.
- ii. Στις Ειδικές Διατάξεις, το σημείο 4^ο του άρθρου 53 ορίζεται ότι για τις ενισχύσεις υποδομών πολιτισμού «*οι επιλέξιμες δαπάνες συνίσταται στο επενδυτικό κόστος σε ενσώματα και άυλα στοιχεία του ενεργητικού μεταξύ των οποίων οι δαπάνες κατασκευής, αναβάθμισης, απόκτησης, συντήρησης ή βελτίωσης των υποδομών εφόσον αυτές χρησιμοποιούνται τουλάχιστον κατά το 80% της ετήσιας δυναμικότητας τους για πολιτιστικούς σκοπούς*».
- iii. Για τις επενδυτικές ενισχύσεις πολύ_λειτουργικές πολιτιστικές υποδομές, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης.
- iv. Βάσει χρηματοοικονομικής ανάλυσης πρέπει να διασφαλίζεται ότι χρηματοδοτούνται μόνο επενδυτικές δαπάνες. Κατά τον υπολογισμό δε του κενού χρηματοδότησης εάν αυτό που θα προέκυπτε από τη σχετική χρηματοοικονομική ανάλυση υπολογιζόταν σε ποσό που να παρουσιάζει ελάχιστη απόκλιση από το ποσό χρηματοδότησης όπως αυτό θα προέκυπτε κατά την εξέταση του έργου σαν υποδομή που παράγει έσοδα και δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, θα μπορούσε με σχετική ασφάλεια να ειπωθεί ότι τεκμαίρεται εν τοις πράγμασι και η συμβατότητα με το προαναφερόμενο άρθρο του Καν. 651/2014.
- v. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 58 «Μεταβατικές Διατάξεις» του εν λόγω κανονισμού, τα οριζόμενα σε αυτόν εφαρμόζονται σε μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που

προβλέπονται στον κανονισμό αυτό, με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 (Δημοσίευση και πληροφορίες).

Εν κατακλείδι και λαμβανομένου υπόψη όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα η σύσταση της Υπηρεσίας για το εν θέματι έργο είναι ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση η οποία είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης εφόσον ακολουθηθούν επακριβώς οι διατάξεις και οι προβλέψεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 της Επιτροπής.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Α ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

Γεώργιος Μεσσαλάς

Η Προϊσταμένη της Ε.Υ.Κ.Ε.

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού ΕΣΠ
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γραφείο Προϊστ. Ε.Α.Σ., κ. Φίρμπα
- ΕΥΚΕ
- ΕΥΘΥ
- ΕΥΣΕ